

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torekih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za ves leto . . . 12.— „ „ „ 18.— Naročnine se plačujejo naprej na naročbe brez priložne naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglašajo se računsko po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulice Molino pisole št. 3. II. nadst. Naročnine in oglase je plačevati lose Trst. Odprte reklame oije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P. edinstvo je moč“.

VABILO

na javni narodni shod,

ki ga sklicuje pol. društvo „Edinost“

v hiši gospoda Ivana Goriupa na Opčinah
v nedeljo dne 22. t. m. ob 4. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
3. Eventuelni predlogi.

Mimo tega bode na shodu na Opčinah poročal g. poslanec Ivan vitez Nabergoj.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ bode sklicevalo zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeleže teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odpor političnega društva „Edinost“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 15. novembra 1896.
v Bazovici.

Čemu bi tajili? Ne, odkritosrčno bode priznано, da smo nekakim strahom pričakovali shodov v V. okraju. Naravno, ko so nam od dne do dne prihajala poročila o rovanju in nasilni, lažnjivi agitaciji nasprotnikov. Ljudstvo je siromašno, zaupljivo in dobro, in poleg tega neizkušeno v javnih stvareh. Ali ni prav lahko mogoče, tako smo se bali, da se je dalo preslepiti po nasprotni agitaciji? Nesebno smo gojili to bojazen z ozirom na idejo okrajnega glavarstva za tržaško okolico. Ne same pri nas, nego povsod na svetu je priprosto ljudstvo konservativno. Jeklene se drže starih poročil in običajev, mené, da je to največja čast, ako oče more izročiti svojemu sinu vse — dobro in, žal, tudi slabo —, kar je on vsprejel od prednikov, je ljudstvo s prvega nepristopno vsaki novi ideji. Ljudstvo ne more tako hitro razumeti novih idej, zato je tudi silno previdno in nezaupljivo nasproti istim, in oni ima lahek posel, ki je zapričel agitacijo proti taki ideji. V tem zmislu smo se bali, da je nasprotna agitacija v V. okraju dosegla svoj namen; če ne popolnoma, pa vsaj deloma.

Veselim in ponosom konstatujemo danes, da smo se varali. Nasprotna agitacija je sicer res zbegala ljudi, da niso vedeli, kaj hočemo mi, ali to ljudstvo se je pokazalo zajedno zdrlo, razsodno in pravično v svojem mišljenju; mislilo si je: pojmo najprej poslušati — potem še-le bomo sodili! In prišlo je na shod v Bazovici nad 200 kmetov, poslušali in sodili — nam v prilog. S tem je ljudstvo pokazalo, da ume soditi, da ume biti pravično.

Shod v Bazovici je otvoril II. podpredsednik pol. društva „Edinost“, dr. Otokar Rybaf. Najprej je predstavil navzočega poslanca Ivana vit. Nabergoja, bivšega poslanca Ivana Goriupa ter veleč. g. župnika Vovka. Vse te tri gospode so zborovalci pozdravili burnimi živjo-klici. Potem je predsednik prečital pismo veleč. župnika Legata iz c. kr. žrebčičarne v Lipici, v katerem obžaluje isti, da se ne more udeležiti shoda ter želi razpravi najboljšega vspeha. To pismo je po-

„Oprosti brate, da te mučim z vprašanji. Treba premisliti vse, ko sklepaš zvezo za vse življenje.“

„Hvala ti, brate, celó drago mi je, da me vprašuješ. Vse sem že premislil sam. Tudi meni je draga ta naglica, da bom gotov čim prej. Vem, da porečejo mnogi, Lovro se je ženil z mošnjikom svoje žene. Bodi jim, srce mi govori drugače. Ako iščem nekoliko denarja, je to radi mojega očeta, radi moje svobode, da se otresem skrbi. Upniki so škorpioni, mučijo človeka do smrti, ne moreš spati, ne moreš delati. Bodi potem učenjak! Jaz se držim besed Horacijevih: „Utile dulci! Korist in slast!“ Kdo me more dolžiti radi tega? Praktičen razum ni greh, ako imaš poleg njega tudi srce. Deklica dobi 6000 gldinarjev v državnih papirjih. Pet stotakov sem namenil očetu, pet jih bom delal sam za svoje upnike, a ostalo bode dobra pripomoč, da bom mogel živeti brez skrbi, ker hočem delati, mnogo delati.“

„Šez tisočev dobi deklica? Kdo ti je rekel to?“

„Bog te videl, nje oče, še poprej, nego sem zaprosil nje roko.“

„Prej! A pozneje?“

„Nič nismo govorili o tem.“

sebno razveselilo zborovalce, ker je ta gosp. duhovnik obče priljubljena oseba.

Predsednik dr. Rybaf je pozdravil zborovalce najpristrčneje, izreklši svoje posebno veselje na toliki, nepričakovani udeležbi. Povedal je na to na kratko zgodovino dosedanjih shodov. Omenjal je, kako je komisar Vidusso razpustil prvi shod na Proseku, a kako mirno in redno se je vršil shod v Lonjeru, dasi je bil tudi tam zastopnik magistrata — celo zahvalil nas je zastopnik oblasti na lepem zavrženju shoda v Lonjeru —, iz česar sledi, da nismo mi bili krivi na tem, da se je razpustil shod na Proseku! Zaključuje svoj govor je dr. Rybaf prosil zborovalce, naj le povedo svoje mnenje, ako ne razumejo tega ali onega, saj smo zato prišli sem, da dajemo pojasnila. T'a govor je bil vsprejet prav pohvalno:

Do besede je prišel — gospod Vidusso, in prišlo je do nastopnega prizora.

Komisar Vidusso je zahteval — seveda v italijanskem jeziku —, da se mora voditi zapisnik o razpravah.

Predsednik: Gosp. komisar, prosim, da govorite slovenski, ker drugače vas ne umejemo.

Vidusso: Po §. 18 mestnega statuta je italijanski izključni jezik mestnega magistrata, zato bom govoril vedno le italijanski.

Predsednik: „To ni tako! Najprvo določajo državni osnovni zakoni, da so enakopravni vsi jeziki, v drugo pa mi je znan slučaj, ko je ministarstvo izročilo še posebej, da tržaški magistrat mora reševati slovenske spise v slovenskem jeziku. Posebno pa velja to za takozvani preneseni delokrog. In takov slučaj imamo ravno danes, vled česar je gosp. komisar dolžan govoriti v slovenskem jeziku.“ Govornik je omenjal na to neki pogovor med tržaškim županom in nekim višim cesarskim uradnikom glede na razpuščen shod na Proseku. Uradnik je bil namreč vprašal župana, kaj bi rekli Italijani, ako bi n. pr. na shodu „Progressa“ cesarski komisar jel govoriti, ne v slovenskem, ampak v nemškem jeziku, ki je vendar nekaj državnih jezikov? Župan je odgovoril: Seveda, protestovali

„Nič?“

„Pa čemu? Za to bode čas po poroki.“

„Lovro, oprosti mi! Težko mi je govoriti, ali moram. Govorim ti kakor brat bratu, kajti bolje je, ako varujemo hišo pred ognjem, nego da jo gasimo potem, ko gori.“

„Govori jasno! Ne razumem te.“

„Ali je stari prav tebi obljubil onih 6000 gl.“

„To je, prav za prav ni storil tega“. Samo rekel je, da Minka dobi po priliki toliko in toliko, ako se omoži.“

„Kaj pa, ako stari ne bi mogel toliko dati Minki?“

„Ne govori tako neumno! Saj sem videl denar na svoje oči —“

„V njegovih rokah. Minkin oče ima več otrok, ima šest otrok, a kolikor sem pozvedel od drugih ljudi, ne ve se ničesar o njegovem bogatstvu.“

Lovro je osupnil. Na to ni mislil. Po govorjenju sem že opazil, da Minkin oče spada v ono vrsto ljudi, s katerimi treba čistega dogovora, a pred očmi se mi je zibala grozna nesreča, v katero bi mogel pasti Lovro varled nesrečne ženitve. Mislil sem si, da mi je prijateljska dolžnost, postopati tako. (Pride še.)

PODLISTEK.

34

Prijatelj Lovro.

Ortica po resnici. — Spisal August Šenoa. Prevel C—š

Lovro je privolil. To je jako veselilo stara. Tudi ona sta rekla: Hitro, hitro! Pisali so po kratni list in papirje, samo da bode hitro, ker sicer bi žalost umorila deklico. Ta naglica se mi je zdela sumljiva. Zakaj hoté ti ljudje, da se oženi Lovro, predno si je pridobil mesto učitelja? Lovro me je vprašal, kakih papirjev treba za ženitev. Povedal sem mu, kakih. Sestavil sem mu prošnjo za oprostenje od rednih cerkvenih oklicev. Vse hitro.

Nekega večera sva se sprehajala z Lovrom kraj Veltave.

„Hvala Bogu“, je rekel prijatelj, „skoro bode vse v redu. Glava me že boli. Danes sem bil pri župniku. Silijo me. Kaj hočeš? Ko deklica tako želi. Je tudi bolje.“

„Ali čemu ta naglica?“

„Rekel sem ti, da želijo deklica in stariši.“

„Ali pa je morda poseben razlog, radi katerega mora hitro slediti poroka?“

„Retim se ti, da ni takega razloga.“

bi! Uradnik na to: Torej, kaj pravite orazpuščenju shoda na Proseku?! Župan: To je zopet druga, kajti poštovati moramo, da je splošna struja proti Slovincem! (Bravo, gosp. Pitteri! Mi menimo, da se zakoni morajo vršiti po njih besedilu in duhu, ne pa po raznih — strujah! Ako pa govori tako župan, potem se seveda ne smemo čuditi, da se je podrejeni mu uradnik na shodu na Opčinah skliceval na zakone, kakor stoje isti v — „Piccolu“. Slabi izgledi kvirijo dobre odnose. Op. ured.)

Lekcija g. predsednika je izdala: Viduso je — obmoknil.

Po tem prizoru prišel je na vrsto g. Ivan vitez Na bergoj. Bistveno je govoril tako-le:

Ne mislim vam podati danes lepo urejenega poročila, ampak tako po domače vam hočem povedati o svojem delovanju v mestnem zboru tržaškem.

Zadnje volitve so se vršile v l. 1893. Takrat nisem hotel prevzeti mandata, toda udal sem se slednjič prošnjam prijateljev in društva „Edinost“. Voljen sem bil na dveh krajih, v vašem in v tretjem, ker pa so bile strune jako napete v vašem okraju, odločil sem se za vaš kraj. Takrat sem imel shod v Bazovici. Povedali ste mi, kake krivice se vam godé po bližnjem vojaškem strelišču (Klici: res je). Rekel sem vam, da se obrnite do slavnega magistrata, da bi isti kaj ukrenil v tem pogledu; ali, kakor navadno, slavna mestna oblast ni storila ničesar. Povedalo se mi je takrat, da imate vodnjak blizu pokopališča, in zvedel sem, da rabite vodo iz tega vodnjaka. To je proti vsej zdravstveni policiji. Kajti gotovo je, da se voda s pokopališča steka v vodnjak; zgodilo se je celo že, da so našli človeško truplo v tem vodnjaku.

Druzi posebnih želja nisem zvedel za ta okraj posebej. Radi bolezní, ki je trajala pet mesecev, in pa radi svojih dolžnosti na Dunaju nisem mogel pogosteje prihajati k vam. Ni torej moja krivda, da nismo bili v tesnejši dotiki. Vendar pa vas lahko zagotovim, da sem se poslužil vsake prilike, ko sem mogel zagovarjati vaše interese, zosebno pri razpravi o mestnem proračunu. Seveda ne smem pri tem misliti le na vas, ampak tudi na ostalo okolico.

Dne 24. julija 1895. bila je v mestnem zboru razprava o užitninskem davku ali dachu. Takrat sem se protivil z vso silo previsokim dokladam, ki se nakladajo okolici. Zahteval sem, da bi se vas manje obdačevalo. Rajše naj bi se — tako sem rekel — višje obdačevala vnanja, inozemska vina (grška, laška itd.) S tem bi se doseglo dvojno: znižal bi se lahko dac na domača vina in ptuja vina ne bi nam delala konkurence. Ali gospóda v mestnem svetu so sklenili po svoji volji.

Takrat sem tudi dokazal, da za zgornjo okolico nikakor ne treba dveh komisarjev, ker bi popolnoma zadoščal jeden sam. (Še ta je preveč! Smeh.) Nekdaj smo sami volili svoje župane. Leti so res skrbeli za dobro ljudstva. Le ti so imeli le po 15, 20 do 30 gl. na mesec. Tudi jaz sam sem bil tak župan in imel sem 20 gl. plače, namestnik pa 15. Sedaj pa imamo komisarje z velikimi plačami in še capoville povrh. Plače imajo veliko, a stene ne nič na korist ljudstva. (Tako je! Ploskanje.) Rekel sem že, da bi jeden komisar popolnoma zadoščal za zgornjo okolico. Kako postopajo ti ljudje? Ako jim je poročati o učitelju, ne zmenijo se za to, kake so njega učni vspehi, ampak poročajo nekako tako-le: Je sicer dober, ali je „Slovenec“. Tako poročajo ti ljudje (Smeh!), nikjer jim ni za stvar, za dobro ljudstva. Zato sem predlagal, naj se odpravi mesto drugega komisarja. In res je bil skozi 8 let jeden sam komisar, a plača se je vsejedno računala z a dva!

V isti seji sem tudi nasvetoval, da bi se odpravila municipalna straža, ki stane občino 16.000 gl. na leto. Dunaj je veliko mesto z veliko večim prometom, a vendar izhajajo tam brez tistih stražarjev z rdečim perjem. Saj imamo državno policijo tu in občina more plačevati nekoliko odstotkov za isto. Če ne zadošča sedanje število državnih stražarjev, pa naj magistrat naprosi državo, da pomnoži število istih; povsem nepotrebno pa je, da se za drag denar vzdržuje tista nepotrebna „guardia“ — nekaka dvorna straža. (Pri-trjevanje od vseh strani.) (Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 20. novembra 1896.

Nekaj o naših socialistih. Socializem je izdal parolo svojim vernim, da jim je obrniti hrbet narodni ideji ter da je vso silo obrniti v zboljšanje gmotnega in socialnega položaja delavnih mas. Ta poslednji namen je gotovo plemenit, in nikdo, ki ima srce na pravem mestu in le iskrico pravicoljubja v svojem srcu, ne bo odrekal opravičenosti stremljenju v tej smeri. Sedanja socialna uredba človeške družbe je gotovo zastarela in preperela. Ostalina je to iz onih dob stanovskih privilegijev, ko je bila izključena možnost, da bisi kdo pridobil veljave po delu svoje glave in svojih rok, ampak sta se le podedovala ves ugled in vsa oblast. Tedaj so imeli besedo le ozki krogi privilegovanih, vse drugo je bilo le masa brez volje in veljave. Sedanji red je še po velikem delu ostalina iz onih dob, če tudi so mu oblike nekoliko blažje. Osebito se mora urediti razmerje med delom in kapitalom v zmislu pravičnosti na obe strani. Na to stran smo torej tudi mi socialisti.

Toda vprašati se moramo: ali je res potrebno, da se mora zatrti narodni čut na ljubo socialni ideji? In ali je res narodna ideja zgubila svojo veljavo? Ali je koristno za socialno idejo samo, da se nje misijonarji upirajo narodni ideji?

Mi odgovarjamo, da to ni potrebno pravemu socialistu, da bi zamegal narodni čut, kajti s tem čutom v srci vsejedno lahko dela in se trudi za uspešno rešenje socialnega vprašanja. Ali je dostojno človeka, ali bi poviševalo ugled delavskega stanu, ako bi vrgel od sebe vse idealno mišljenje, ako bi postal le mašina, katero treba dobro mazati, le zato, da potem dobro teče? Delavec ima gotovo svoje telesne potrebe — in tem bode morala zadovoljiti človeška družba prej ali slej —, ali delavec ima poleg trebuha tudi čuteče srce v sebi. In to srce mora ljubiti svojo mater, svojo kri, svoj rod in svojo grudo; le pokvarjeno srce ne pozna te ljubezni. — Ali je narodna ideja res zgubila svojo privlačno silo? Ni je zgubila! Najbolji dokaz za to je dejstvo, da je socialistično gibanje v zmislu preziranja narodnosti vspelo le po onih krajih, kjer živi homogenno prebivalstvo, kjer torej ni raznih narodnosti, kjer torej tudi ne treba narodnih bojov. Povsod drugod ne more vspeti označeno socialno gibanje. Češki delavec je n. pr. jako izobražen in je v njem jako razvita stanovska zavest; na Češkem je tudi mnogo industrije in vendar je češki delavec ostal narodnjak. Zakaj? Zato, ker deluje nanj moč narodne ideje. Zatrjevanje o propadanju narodne ideje je torej le fraza v ustih onih krogov, ki hote zatirati narode, trpeče krivico v narodnem pogledu, na korist gospodovalnim narodom. Dotični so po takem pravu za pravo samo hipernacionalci. Iz povedanega pa se nam prav sili na dlan vprašanje: ali je zatiranje narodnega gibanja koristno socialni ideji? Ako je sila narodne ideje taka, da neizprosno potiska v stran druga vprašanja, ako ta ideja zahteva neizprosno, da se reši preporno narodno vprašanje, ali ni potem dolžnost pravemu socialistu, da povspešuje to rešitev, da se po rešenju tega vprašanja napravi širši prostor za socialno idejo? Tudi svetovna vprašanja se morajo reševati po kronološkem redu: ona, ki so nastala poprej, se morajo rešiti poprej!

Najeklatnejši dokaz za naše nazore so nam naši tržaški takozvani „socialisti“. Tem socialistom treba le nekoliko odpraskati navlako in pred taboj stoji nacijonalec. Tudi v Trstu ni in jih ni tal za socializem, na potu so mu narodni boji. Ves ta tukajšnji socializem je nasičen do zadnje dlake neiskrenostjo in hinavstvom; vse njega bitstvo je le navidezno, efemerno, lažljivo; tudi v nas je narodna ideja močnejša nego socializem.

Kdo se ne spominja dogodkov o zadnji državnozbornski volitvi? Isti „socialisti“, ki dan na dan napovedujejo vojno buržoaziji (meščanstvu) in ki svojim prokletstvom preganjajo narodno idejo, isti socialisti so postavili takrat svojim kandidatom moža, v katerem so posebljene vse — recimo tako — slabosti imovitega meščana in ki je med prvimi pionirji italijansko-nacijonalne ideje. Vrgli so torej v jarek same sebe in svoja socialistična načela. Moč dejstev je močnejša nego so oni; gotovi, da dožive gorostasno blamažo, za-tekli so se k nacijonalu Mauronerju.

In kako kanijo postopati sedaj? Isto tako. Za bodoče volitve iščejo zaslonbe pri italijanskih narodnjakih! Oni, ki hote zanikovati narodno idejo, morajo v prvi vrsti računati žujo. Kdor ne veruje, naj vzame v roke „Indipendente“ od 14. t. m. Tam čitamo poročilo o posvetovanjih socialistov radi bodočih državnozbornskih volitev. — Mihael Bratos, predsednik društva tiskarjev in velik socialist pri Bogu, je sicer povdarjal svoja socialistična načela, a je pridodal hitro in nič manj energično, da treba čuvati narodna načela, seveda italijansko-narodna! Slovani pa da so zahtevali — tako pravi poročilo — da se mora postaviti mednarodni socialist, ker se nadejajo, da bode tako izvoljen koji izmed njih. Toda razne druge skupine italijanskih delavcev da so se izrekle za to, da kandidat mora biti socialist, ali tudi narodnjak in da mora pristati na program družih italijanskih tovarišev.

Taki so torej ti laški „socialisti“. Le pobrašaj jih malo, pa ti skoči iz njih laški narodnjak. Sosebno naši pekje lahko vidijo sedaj, kako lepo za norca jih imajo ti „socialisti“. Od naših delavcev zahtevajo, da naj vržejo v koš slovensko-narodno idejo, oni sami pa prizigajo luči na vseh straneh laški narodni ideji. Ves socializem tržaški ni drugega nego sestavni del laške ideje in propagande. Dali je častno za naše delavce, da služijo tej ideji, o tem naj izprašajo vest oni, katerih se to tiče!

Varujte se pred takozvanimi socialisti, ki niso socialisti.

Državni zbor. Proračunski odsek poslanske zbornice je včeraj vspregel kredit 1.200.000 gl. za udeležbo Avstro-Ogerske na svetovni razstavi v Parizu. Potem je razpravljal o državnih gozdih in doménah. Minister poljedelstva je povdarjal ugodno stanje državnih gozdov. — Potem e odsek vspregel poglavje „Splošna uprava blagajn“. Finančni minister Bilinski je zatiral, da se bodo prebitki v blagajnah porabljeni za plačevanje dolgov. Vlada ne nameruje še nadalje množiti prebitkov po blagajnah. Ista nameruje tudi zasnovati akcijo v pomoč deželnim financam. Pri poglavju „direktni davki“ je naznanil finančni minister, da predloži zakon radi odškodovanja občin za pobiranje davkov. Ta zakon stopi v veljavo s prvim januarjem 1898. Izvrševalni predpisi za davčno reforme bodo dogotovljeni najdalje do meseca marca 1897. Minister nasvetuje, da se odstopi od namerovanega višega proračunjenja davka na poslopja. Gledé grajanega postopanja davčnih organov se je skliceval minister na neko naredbo, s katero se je naložilo uradnikom, da morajo čuvati državni interes, a tudi interes strank, v kolikor je to opravičeno.

Kralj Aleksander in Milan. Z Dunaja poročajo, da se srbski kralj za časa svojega bivanja na Dunaju sestane s svojim očetom, razkraljem Milanom. Ta sestanek da bode v lovskem gradiču bankirja Pflauna, ki je stavil ta svoj grad Aleksandru in Milanu na razpolaganje.

Turčiji je treba pomagati z — denarjem. „Bureau Reuter“ javlja, da je jedna glavnih točk posvetovanja velesil gledé rešitve vztočnega vprašanja vprašanje o načinu, kako pomagati Turčiji iz nje finančnih zadreg. Kajti velesile da pripoznavajo, da turška vlada brez izdatne denarne pomoči ne more izvesti obljubljenih reform. Toda, zatrjuje omenjeni urad, doslej se velesile niso še zedinile za kateri konkretni predlog v omenjeno svrhu. Angleški narod pa, zaključuje „Reuter“, ne more odobravati načrta, kateremu jedini namen je ta, pomagati Turčiji z denarjem.

Ta opazka „Reuterjeva“ zveni skoro tako, kakor da bi morali Angleži žrtvovati kdo zna kaj iz svojega žepa v podporo Turčiji.

Iz Peterburga pa javljajo, da zatrjuje službeni „Praviteljni Vestnik“, da so državniki Šiškin, Nedilov in Montebello dosegli med Rusijo in Francijo popolno sporazumljenje v vseh vprašanjih, tičočih se Turčije. Rusija da bode v kratkem zahtevala od sultana, da dovoli ruski eskadri prehod skozi Bospor.

Različne vesti.

Jutranji shod. Jutri popoldne priredi polit. društvo „Edinost“ shod na Opčinah. To bode pravo za pravo le nadaljevanje shoda, zapričetega že minole nedelje. Sodé po udeležbi minole ne-

delje, se nam je nadejati tudi jutri lepe manifestacije, in to tem bolj, ker nam je po ukrepu namestništva — o katerem govorimo na drugem mestu — zjamčena svoboda razprave in so postavljeni v krivo oni, ki so preprečili zborovanje minole nedelje. Na shod pride prihodnjič c. kr. komisar, a naši okoličani so dobili sedaj najlepši dokaz, da le tistemu se odpirajo vrata, kdor ume trkati. Prebivalci V. okraja, pridite na shod v velikem številu, pridite, da skupno povzdignemo svoj glas za prava naše okolice! Sosebno Openci so že zadnjič pokazali na sijajen način, da se čutijo solidarne z ostalimi okoličani, zato smo uverjeni, da prihitite jutri v še večem številu na shod — prvi shod na Opčinah, ki se bode vršil pod nadzorstvom cesarske oblasti. Na svidenje torej jutri popoldne!

Gledé napovedanega shoda v Šklednu javljamo, da se je isti odložil na drugo nedeljo, in to na posebno prošnjo tamošnjih rodoljubov.

O shodu v Marezigah bi bilo še pripomniti: Po završenju oficijelnega dnevnega reda se ljudstvo ni razšlo, ampak ostali smo skupaj. In še-le po medsebojnem prijateljskem pogovorjenju smo se uverili prav, kolik utis so napravila na ljudstvo izvajanja govornikov. Veselje je bilo videti, kako zvedavo je povpraševalo ljudstvo o tem in onem vprašanju. Najugodnejši utis pa je napravilo na nas, videlce, kako zaupljivo so se pogovarjali moške se svojo duhovščino in kako živo se zanima le-ta poslednja za vse, kar je v zvezi z blaginjo našega naroda. Napivalo se je seveda tudi. Napivali so g. prof. Mandić, posl.-dekan Kompare, tajnik pol. društva Cotič. Vmes pa je prepeval zbor marezigskih fantov. Čul si samo lepih narodnih pesmi, a mi smo se radovali na blagodejnem vplivu probujanja narodne zavesti na omiko širših mas. Pozneje se je zbrala lepa družba v gostoljubnem dvoranu gosp. župnika Gašperšiča. I tu se je ugibalo in ukrepalo o prihodnjih borbah za zboljšanje položaja našega naroda-trpina po Istri. Iz kratka: bil je to dan narodne misli, narodnega čuta in narodnega poštenja. Hvala, prisrčna hvala vsem, ki so pripomogli k toli lepemu vspehu!

Važna odredba. Predvečeraj popoldne se je po mestu raznesla vest, da je c. k. namestništvo prijavilo mestnemu magistratu, da mu je odtegnilo jeden del prenešenega delokroga, t. j.: nadzorstvo nad društvi in shodi. Vest je resnična. Do tega je pa moralo priti, kajti, kakor je postopal na shodih in z našimi društvi neki organ tržaškega magistrata, kakor političke instance, to je bila že ironija na veljavne zakone za društva in shode. Vlada bi bila morala pozabiti na svoj ugled in na svojo dolžnost ter na dolžno spoštovanje do zakonov in predpisov, ako bi bila še nadalje prekrizanimi rokami gledala, kako se izvestni, podrejeni sicer, ali toliko bolj domisljavi — ne brigajo za obvezne predpise in kako malo se zavedajo okolnosti, da so oni na shodih predstavitelji državne avtoritete, ne pa magistratove. Za to okolnost se ne brigajo ti organi, ampak pred očmi jim je bila vedno le ona „struja“, o kateri je govoril nedavno tudi župan Pitteri — glej poročilo o shodu v Bazovici —, o struji protislovanski, ki je baje splošna v Trstu.

Zato je moralo priti do tega ukrepa, kajti vlada ni mogla dopuščati, da bi se takim, ne le nedopuščenim, ampak naravnost lahkomišljenim načinom izpodkovala avtoriteta državne oblasti in vera v ljudstvu v enakost vseh pred zakoni.

„Indipendente“ pravi, da je jasno, da je ta uredba v zvezi z zadnjimi dogodki. Stvari same na sebi ne obžaluje — hahahā — kajti nikdar da ni bilo ljubo njemu in njegovim somišljenikom, opravljati posle policije. Ne iz navdušenja, ampak, ker so tako zahtevale „okolnosti“, da je mestna oblast včasih nekoliko bolj nategnila podeljeno jej moč. Marveč je on prijatelj svobode, svobode misli, svobode besede in to svobodo bi rad privoščil vsem. Kar se je storilo proti tej svobodi, bilo je le v — obrambo.

Tako „Indipendente“. Ako izluščimo jedro iz teh lepih fraz, vidimo, da so naši Italijani veliki prijatelji svobode — z a s e, da privoščajo svobodo govora vsem, izvzemši svoje sodeželane druge narodnosti, in da so vsi ti „oziri“, vsa ta „obramba“ le gola, suha in naga želja po poitalijančevanju.

Vsi ti „oziri“ so le pojav nasprotstva do slovenskih društev in shodov, kakor glavne opore slovenske misli po okolici. Na nekaj pa je pozabil „Indip.“; na to namreč, da komisari na shodih po okolici niso zastopniki kake političke struje, ali kakih ozirov, ali kake narodne obrambe, ampak le predstavitelji oblasti in čuvarji zakona. Posebno to peče italijanski radikalni list, da se jo ta odredba izvršila — tako trdi on — s posebnim namenom, da se ustreže Slovanom; s tem da pridobi novo oporo slovanska agitacija.

S poslednjo trditvijo ima prav „Indipendente“. Ukrep namestništva odpre ljudstvu oči, da so tudi v vladnih krogih jeli uvidevati, da je zemera polna — izvestnih magistratnih komisarjev. To vsakako povzdigne naše ljudstvo moralno. Ali da je prišlo do tega, na tem nismo krivi mi, še manje vlada ali namišljena nenaklonjenost iste do Italijanov, ampak krivi so le izvestni komisari in pa oni, od katerih so isti dobivali instrukcije. Najodločneje pa moramo odklanjati misel, kakor da je storila vlada najnovejši ukrep iz naklonjenosti do Slovencev. Naša vlada je dobro zavarovana proti takim „slabostim“. Kar je storila, je storila radi spoštovanja do same sebe in do svoje avtoritete, in pa po svoji dolžnosti, ki jej velevala skrbeti za to, da se spoštujejo zakoni tudi od strani izvestnih komisarjev.

„Mattino“ piše: „Včeraj se je razjirila vest, da je tukajšnje namestništvo prevzelo na se nadzorovanje shodov po okolici, kar je dosedaj vršil mestni magistrat kakor delegovana oblast.“

Ni čuda, da se je namestništvo odločilo k temu koraku, ako se upošteva, da je nedavno neki delegovani komisar mestnega magistrata, prisostvuje nekemu shodu v okolici, nasproti pravicam, ki mu gredo po zakonu, posegal v razpravo in razpustil shod v nasprotju s prakso, veljavno doslej v tem pogledu.

Izjemamo smo danes jedenkrat v soglasju z „Mattinom“.

„Piccolo“ molči popolnoma. Revše najbrže še ni prišlo k besedi. Tudi ta molk je značilen.

Vsaaka bedastoča jim je dobra, tem ljubim našim nasprotnikom, kadar jim je do tega, da bi slepili naše ljudstvo. Čujte torej najnovejšo, ki so si jo izmislili ti spletakarji! Neumna je res tako, da bi si ne mogli misliti pri vsem skepticismu svojem, da se najde le jedna sama duša, ki bi mogla verjeti takim bedastostem.

Pravi jo namreč — ozirom na resolucijo za osnutje okrajnega glavarstva —, da hočemo ločiti okolico ne le od Trsta, ampak tudi od Avstrije, ter da hočemo zasnovati posebno slovansko kraljestvo!

Podijmo se malo, kajti tega je preveč na jedno sapo! Zato torej, ker se baje hočemo ločiti od Avstrije, prosimo, da bi prišli pod cesarsko avstrijsko oblast!!! To je ravno tako, kakor da bi oni, ki se boji, da bi se zmočil, navlašče šel na dež. Ne, dalje ne more sezati človeška neumnost. Res radovedni smo, da-li živi v okolici le jeden sam norec, ki bi verjel takim — norcem!! Okoličani vidijo lahko sedaj, da nasprotniki ne vedo nijednega pametnega razloga proti naši gori omenjeni zahtevi, in le zato govore — neumnosti!

Promocija. Na graškem vseučilišču je bil dne 18. t. m. promoviran doktorjem prava gosp. Ivan Majstrovic, koncipient pri odvetniku gosp. dru. Dinku Trinajstiću v Pazinu. Zadnji rigoroz je napravil z odliko.

Vrlemu in resnemu hrvatskemu rodoljuba naše najiskreneje čestitke z željo, da bi hotel on svoje vrlo lepe zmožnosti posvetiti zapuščeni naši Istri.

Zlata maša. V Gorici slavi danes italijanski pesnik monsign. Alojzij vitez Pavissich (Pavičić) petdesetletnico svojega mašnikovanja. Jubilar je rodom Dalmatinec.

Sveta maša za pokojne člane „Del. podp. društva“ v Trstu bo v nedeljo dne 22. t. m. ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Antona novega, h kateri se vabijo vsi člani društva.

Za svetoivansko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda nabralo se je na banketu dne 8. novembra 1896. 20 kron in to v proslavo novodošlega kapelana Ivana Zupaničiča.

Slavnemu poštnemu ravnateljstvu na znanje. Gosp. odvetnik dr. Gregorin je odposlal dne 13. t. m. priporočeno pismo pod naslovom: „Gospod

Jurij Božič, Socerb št. 13“, a dne 15. t. m. vrnilo se je to pismo v Trst — iz Sezane. To je tem čudneje, ko so — menda na pošti v Trstu — napisali pod naslovom: „Vielleicht Istrien, Bezirk Pinguente“. Zakaj je torej slo v Sezano, kateri kraj vendar ne leži v Istri? Če ni mogla pošta dobiti adresata, zakaj ni poslala pisma naravnost v Trst na odpošiljatelja, čegar ime je jasno tiskano na kuverti, ne pa da je je poslala v Sezano? Morda je mislila pošta, da je „Socerb“ in „Sezana“ isti kraj? Vsebinsa pisma je bila važna za stranko.

Še jeden slučaj. Slovenski dnevnik iz Ljubljane, namenjen „obrotnemu društvu v Barkovljah“, je srečno romal v Koper — dne 18. t. m. je dospel tja — dasi je imel razločno tiskan naslov.

Pevskemu društvu „Adrija“ v Barkovljah v korist in nadaljnji razvoj, je daroval Barkovljanaki mešani pevski odsek 30 kron, podarjene mu posredovanjem pevovodje g. Ražma za lepo petje pri obletni zadušnici po pok. Dragotini Tedeschi-Martelančevi. Istotako je daroval dr. Pertot 20 kron za ginjačo petje pev. društva „Adrija“ ob priliki pogreba njegove tašče. Srčna hvala! Živeli darovalci!

Pevsko društvo „Nabrežina“ v Nabrežini bodo imelo v nedeljo dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne v svoji društveni sobi svoj letošnji redni občni zbor. Na obilno udeležbo vabi Odbor.

Telovadno društvo „Goriški Sokol“ v Gorici priredi svojim p. n. udom in povabljenim gostom v nedeljo 22. t. m. ob 7 1/2 zvečer veselico v prostorih „Goriške Čitalnice“. Vstopnina: za ude 20 nč., za neude 80 nč., srečke po 10 nč. V društveni obleki le odborniki. Odbor.

Prošnja do usmiljenih src. Iz Trsta nam piše poznan rodoljub: V ulici Molin a vento, hšt. 58, vrata 31, Casa Rigutti, II. nadstropje biva udova Antonija Gasparini (Slovenka) v grozni bedi. Reva ima 6 malih otrok. Nima, da bi jim dala jesti, in nima, s čemer bi jih oblačila. Mimo tega ne more plačati stanarine in jej preti nevarnost, da v kruti zimi ostane na cesti se svojimi otročiči. Saj bi revica rada delala, ali komu naj izroči otročiče med delom? Svojih otrok ne more pustiti brez varstva, sicer bi utegnili priti v navskrižje s kazenskim zakonom. Kaj jej je storiti torej! Prošiti jo je sram, ker ni bila vajena temu, a materino srce jej krvavi, ko vidi svoje otročiče v toliki bedi.

Zato se obračam jaz — ki sem se prepričal o resničnosti tu rečenega — do dobrih src slovenskih, da bi se usmilila te svoje rojakinje, kajti vredna je podpore in usmiljenja bolj, nego oni berači, ki postajajo ob vogalih. Pomagajte! S to prošnjo se obračam do usmiljenih slovenskih src. Bog povrne stotero onim, ki so pomagali v bedi zares prtrebnim.

Dijaška kuhinja. Dijaki prihajajo prav pridno, darovi pa dohajajo le bolj poredko. Do sedaj nam je izročil blg. g. M. Trulen 18 gld., blg. g. I. Šabec 20 gld., blg. g. Folie 15 gld., vč. g. župnik I. Narobe 3 gld., vč. g. župnik I. Zakotnik 5 gl., dijaki so med seboj nabrali 3 gld., in od lanskega leta nam je ostalo (glej račun v „Edinosti“ od 6. julija) 85 nvč., kar vse skupaj znaša 64 gld. in 85 nvč. Stroškov pa smo imeli do sedaj za hrano, za različne knjige, ki smo jih kupili dijakom, in izvanredno podporo, ki smo jo dali nekemu zelo revnemu pa vrednemu dijaku: 78 gold. 92 novč. Imamo torej že deficit. Zato prosimo podpore, da bomo zamogli nadaljevati to koristno napravo.

Dijakov, ki obiskujejo dijaško kuhinjo, je do sedaj 20 iz različnih sel naše okolice, z Opčin, od sv. Ivana, iz Rojana, z Grete, iz Šklednja, iz Žavelj. Trije so v sedmem razredu, dva v četrtem, dva v tretjem, 6 v drugem in ostali v prvem razredu. Uče se pridno, in je več prav nadarjenih med njimi. Sedmošolci so vsi trije odličnjaki in jako lepega vedenja; pa tudi od drugih se je nadejati, da bodo dobro napredovali, ker so bistre glavice vmes, in so tudi jako ukaželjni. Se-ve-da brez izjeme ni.

Gotovo pa bodo odličnjakov tudi med malimi. Fantje so nam torej resnično v veselje.

Dijaška kuhinja pa je za njih res velika dobrota. Le naj se premisli, kako velik razloček je za dijaka, ki je celo uro daleč od doma, in ki mora hoditi vsaki dan od doma in nazaj domov, ako mora po treh ali štirih dopoldanskih šolskih

urah, s praznim želodcem čakati na ulici, da zopet začne šola; ali pa — če ve za hišo, kamor nima niti 10 minut hoda in kjer je, kakor bi bil doma. Tukaj ga čaka dobra, gorka hrana, tukaj se odpočije v krogu svojih tovarišev, tukaj se eden drugega vnamajo k pridnosti, si pomagajo pri učenju in se pripravljajo za šolo. Kdo more tajiti, da ima to velike vrednosti za okoličanske dijake? Gorko priporočamo torej tudi za tekoče leto našo dijaško kuhinjo vsem, katerim je pri srcu blagor učeče se mladine. Saj se vendar mladina povsod podpira, in drugod še veliko izdatneje, kakor pri nas. Le pomislimo, kaj stori v Ljubljani Jeranova miza za dijake, ali v Gorici Alojzijevešče! Proti takim napravam je naša dijaška kuhinja res le neznatna stvar. Po našem menenju bi se morala naša dijaška kuhinja zvečšati, in ne samo gimnazijcem, ampak tudi učencem ljudskih šol, ki isto tako večinoma nimajo nikakega zavetišča v mestu čez opoludne; moralo bi se iste podpirati pri obleki, obutvi, pri knjigah itd., in tistim, ki so posebno od daleč, naj bi se dajala hrana tudi tiste dni opoludne, kadar nimajo šole popoldne, da bi jim ne bilo treba lačnim hoditi domov. Tako bi se s časom množilo število dijakov iz okolice, in okolica bi imela od tega veliko moralno korist. Pa za zdaj ohranimo vsaj to, kar imamo! Če tudi ni veliko, nekaj je vendar-le. Presrečna hvala zgoraj navedenim dobrotnikom za darove, ki so nam jih dali. Bog jim pverni!

Šaljivi „Brivec“ je izšel danes. Prinaša krasno sliko, kako evropejski kovači pihajo ogenj v vicah. Drugega gradiva dobite za smeh poln koš.

Žalostna slika z Dunaja. Predvčerajšnjem je skočila na Dunaju brivčeva soproga Ana Kurz v Donavo, drže v naročju svoja dva otroka, jedno dete 9, drugo 20 mesecev staro. Ženo so rešili, toda otroka sta se oba utopila. Žena je bila vsa obupana, da ni našla zaželjene smrti s svojimi otroci vred. Na policiji so jo vprašali po vzroku temu obupnemu koraku. Žena je povedala jokaje, da je hotela zaradi tega umreti z otroci vred, ker ni mogla več gledati, kakó ji stradala otroka, a ona ni imela s čim potolažiti ju.

Menadna smrt. 75letni zasebnico Ivano Gabrielli, stanujočo na Acquedotto hšt. 34, zadela je predsinočnem kâp, ko je v kuhinji opravljala svoje gospo injake posle. Zgrudila se je mrtva na tla. Zdravnik z zdravniške postaje ni mogel storiti drugega, nego konstatovati smrt.

Pobečnik kneza črnogorskega, polkovnik Gjurovič, odpeljal se je minolo noč z Lloydovim parnikom iz Trsta v Benetke.

Žrtve volitev na Ogerskem. Sedaj še-le vemo število mrtvih in ranjenih povodom volitev na Ogerskem. Neki madjarski list je priobčil nastopni izkaz: Dne 18. oktobra so v Hruščinu ustrelili dve ženi. Dne 19. so v Erdőkőzu ustrelili 3 volilce, 11 pa težko ranili. Dne 20. so v Remetamu preboji tamošnjega učitelja. Dne 21. je bil težko ranjen neki volilec v Egyhazmartonu. Dne 22. so umorili v Nyiregyhazi vodjo opozicijske stranke. Dne 23. so preboji v Szekely-Udvarhelyu jednega volilca. Dne 24. so ubili v Kis-Tallyu načelnika in njegovo nevesto. Dne 25. je došlo v Trnovi do spopada med volilci in vojaštvom; 1 husar je bil ubit, mnogi ranjeni, dva volilca so pohodili konji, dva sta si polomila noge; trideset jih je bilo ranjenih sabljami. Istega dne so v Vajslu ubili dva volilca ljudske stranke; v Dragušu so ustrelili tri može in jedno ženo; v Felső-Lehoti so ubili jednega volilca; v Nedeu so ubili dva volilca in dva ranili; v Hajdu-Vörösnienyu so ustrelili jednega opozicijskega volilca. Dne 28. je bilo v Dunapataju ranjenih 50 oseb v pretepu s huzari; v Dioszadu je ustrelil beležnik Kaufmann jednega volilca, v pretepu pa ki je navstal vsled tega, sti bili ubiti dve osebi in mnogo ranjenih. Na postaji v Sziget-Szent-Miklošu je nastal pretep med liberalci in opozicijonci, v katerem je bilo ranjenih mnogo oseb. V Szent-Lovrencu so ubili dva volilca, deseterici pa so odrezali ušesa!!! V Lipczu so ubili beležnika; v Temesvaru so ubili vodjo ljudske stranke; v Tisza-Eszlaru sta zginila dva volilca in ni sledu o njiju; v Pečuhu so ubili jednega volilca in jednega strazarja; v Szabad-Batyanu so ubili dva volilca; v Szathmaru so streljali vojaki na množico, pri čemer so ostale tri osebe mrtve na licu mesta, mnogo pa je bilo ranjenih.

V tem izkazu so omenjeni le mrtvi in težko ranjeni, o lahkoranjnih molči — madjarska povest. Pa menimo, da je že v teh podatkih dovolj dokaza, da so Madjari — kulturni narod.

Kakó dolgo je lokomotiva sposobna za vožnjo. Na Angleškem so konstatovali po vestnem preiskovanju in poizvedovanju, kakó dolgo je lokomotiva še dobra za vožnjo, predno je tako izrabljena, da se poprave niti ne izplačajo več. Pokazalo se je, da lokomotiva preteče povprečno kakih 760.000 kilometrov, predno postane povsem nerabljiva. Ta daljava iznaša toliko, kolikor 18kratni obseg zemlje ali pa dvakrat toliko, kolikor je od zemlje do lune. Iz tega se vidi, da imajo lokomotive zares „dobre kosti“!

Sodnijsko. Včeraj je tukajšnje sodišče obsodilo 39letnega težaka Mateja Steržaja zaradi tatvine na pet mesecev težke ječe. Steržaj je izmaknil tvrdki Fratelli Feltrinelli, pri kateri je bil v službi, 43 tramov, katere je skušal prodati na svojo roko.

Koledar. Danes (21.): Darovanje Marije Dev.; Kolumban, opat. — Jutri (22.): XXVI. pobinkoštna nedelja. Cecilija, devica, muč. — V ponedeljek (23.): Klement, papež, muč.; Felicita, mučenica. — Polna luna. — Solnce izide ob 7. uri 12 min., zatoni ob 4. uri 19 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 8 stop., ob 2 pop. 13 stop. C.

Naš literarni boj.

Kaj ne, gospod urednik, ko bi mi Slovenci zbrali vse boje, ki so se bili v slovstvu našem, bilo bi teh bojev kmalu več nego vsega drugega našega slovstva. Preveč je že tega, preveč, osebno se poslednji boj v „Edinosti“ kar neče završiti. Da bi to bile dobre, strokovne kritike leposlovnih spisov, a tu se zdaj dreza ob osebe in tega bi ne smelo biti, vsaj takó razsežno ne. In zakaj se bje prav za prav ta boj?

Za idealizem in realizem; nihče pa nam ni do zdaj še označil, kje neha idealizem in pričenja realizem, kakor tudi ne, kje je meja med realizmom in naturalizmom?

Uverjena sem tudi, da, kar se tiče tega vprašanja, ne rešimo ga Slovenci takó brzo, saj ga niso rešili niti drugi narodi.

Mnogo je takih, ki se prištevajo idealistom, pa so po menenju drugih realisti; zopet so drugi, ki se branijo besede „naturalizem“, a posezajo nevede preko meje realizma in svet jih imenuje naturaliste; in takó bode do tedaj, dokler se ne postavijo natančne meje tem pojmom. Ali se postavijo kedaj? Kdo more vedeti to? In ali bode to sploh možno?

Živé naj idealisti in živé naj realisti; čitatelji pa naj si izbirajo po svojem ukusu čtivo in liste ter naj zahvalijo Boga, da smo Slovenci takó napredovali, da imamo že kaj izbirati!

Veristom — in našim slovenskim veristom tudi — je namen šibati, bičati, kazati hinavsko morálo, razkrivati prikrito nenravnost ter takó odvrčati čitatelje z izgledi od takih napak. Ta namen je gotovo pošten in lep.

Idealistom je pa svrha kazati, kakoršen bi moral biti svet ter zopet nagibati čitatelje k dobremu vzvišenimi izgledi dobrih ljudi.

Kdo doseže več? To je še vprašanje in tega vprašanja še ni rešil nihče.

Nihče ne zahteva, da čitaj baš te spise in ne onih, naročaj se na ta list in ne na eni; izbiraj, in ponavljaj, vesel bodi, da je kaj izbirati! Od pisateljev se pa tudi ne more zahtevati, da bodo pisali vsi po eni šoli, po eni struji, po eni tehniki. Piše naj vsak po svoje; ko se pa oglasi kritik, poklicani in nepristranski kritik, ki bode videl le stvar, le delo in ne pisateljeve ali pisateljčine osebe, ko bode kritika objektivna, ko bode upoštevala le to: je-li dobro, je-li lepo, je-li pametno? Taki kritiki vkloni svoj tilnik idealist kakor realisti!

Sklepam z besedami, katere mi je pisal o tem ugleden književnik naš: „Piši, čitaj naposled kar hočeš, samo mir si dajmo med sabo; sicer od samega modrovanja ne pridemo do pametnega dela!“

In takó bodi! Mir, sveti mir zavladaj med našimi literati, izgini naj osebnosti, da bode vladala na prihodnjem kongresu naših pisateljev in umetnikov — kakoršnega shoda bi bilo res srčno

želeti! — lepa sloga in da bode v srcih vseh le edina želja: delati naši lepi slovenski knjigi v prid in korist!

Márica.

Najnovejše vesti.

Dunaj 20. (Poslanska zbornica.) Minister poljedelstva je predložil proračun za leto 1897. Svote, ki se porabijo iz melioracijskega zaklada znašajo skupno 875.856. Nadaljevala se je razprava o zavarovanju proti požaru.

Carigrad 19. Poslaniki oporekajo imenovanju dveh turških delegatov v justično komisijo na Kreti, ker ti osebi niti na dobrem glasu. Komisija za preosnovo žendarmije in pravosodstva odide prihodnji teden na Kreto.

St. Gallen 19. Zakonodavna oblast tega kantona je sklenila 79 proti 62 glasom, da jo uvede sežiganje mrličev.

Trgovinske brojavke in vesti.

Spomlad. Pšenica za jesen — — — — — za spomlad 1896 8.27 do 8.28 Oves za spomlad 6.05—6.07. Rž za spomlad 6.92—6.94. Koruza za maj-juni 1897. 4.15—4.16 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.20—8.25 od 79 kil. 8.30—8.35. od 80 kil. f. 8.35—8.40 od 81. kil. f. 8.45 8.50 od 82 kil. for. 8.55 8.60. Ječmen 6.10—6.15 proso 5.65—6.10.

Pšenica: Slabe ponudbe, slabo povpraševanje. Prodaja 8000 met. stot. po trdnih cenah. Vreme: lepo. **Praga.** Nerafinirani sladkor for. 12.12, november-december 12.15 malo boljše.

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trst a carino vred odpošiljatev precej f. 33.75 34.— Concasse 34.75—35.—Četvorni 36.— — — — — V glavah sodih 37.50 — —

Havre. Kava Santos good average za november 60.75 za mare 61.25.

Hamburg. Santos good average za november — — — za dec. 51.75. za mare 1897. f. 51.25, za juli 52.75.

Dunajskaborna 20. novembra 1896

	včeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	101.85	101.85
„ „ „ v srebru	101.80	101.80
Avstrijska renta v zlatu	122.60	122.60
„ „ „ v kronah	101.—	101.05
Kreditne akcije	864.25	864.60
London 10 Let.	119.95	119.95
Napoleoni	9.54	9.50
20 mark	11.76	11.76
100 Itali. lit.	45.—	45.15

Prva tržaška tvornica dvokoles
spojena z mehanično delavnicco

A. B. FANO

TRST - Via Nuova 9 - TRST.

TVORNIKA DVOKOLES

po pravem angleškem tvorju in snovi

Ta tvornica popravlja in izdeluje povsem nova kolesa, nikilira in furniži jih na ogenj. Sprejema se nikiliranje koles vsake snovi na električno oksidacijo zlatenje, srebrjenje, kotlovinanje in galvaniziranje. V zalogi so vedno kolesa lastnega izdelka po najnižjih cenah. Vse druge potrebščine za kolesa po tržni ceni gg. skladnikom in prekupčevalcem prodaja se po odbitku na ceni.

ANTON ŽIGOJ

brivec v Trstu, ulica Stadion št. 1 (v hiši p. F. Žitka)
se priporoča najlepše slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Ima na razpolago vsakovrstne vonjave.

Dr. Rose balzam

za želodce

iz lekarne

B. FRAGNERJA V PRAGI

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno depozitarno varstveno znamko.

GLAVNA ZALOGA

Lekarna B. FRAGNERJA pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogelj Spornjerjeve ulice.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Zaloga v avstro-ogerskih lekarnah.

Podpisani usojam si nazaaniti tem potom sl. občinstvu, da sem odprl v nedeljo, dne 15. t. m. lastno

mesnico

v ulici Crociera št. 2.

Ceno so sledeče:

meso volovsko po 52, 56, 64, 72 nve. kilogr.
teletina 56. 68. 80
kastrun 44. 48. 52

Priporočujoč se posebno slovenskemu občinstvu za mnogobrojni obisk, beležim odličnim spoštovanjem

Tomaž Zadnik.